

T-VER-METH-EE-06

ระเบียบวิธีการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจ

สำหรับ

การเพิ่มประสิทธิภาพพลังงานของโรงไฟฟ้า

(Energy Efficiency Improvement in Existing Power Plants)

1. ชื่อระเบียบวิธีการ (Methodology)	การเพิ่มประสิทธิภาพพลังงานของโรงไฟฟ้า Energy Efficiency Improvement in Existing Power Plants
2. ประเภทโครงการ (Project Type)	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพพลังงาน
3. ลักษณะโครงการ (Project Outline)	เป็นโครงการที่มีวัตถุประสงค์ในการเพิ่มประสิทธิภาพพลังงานของระบบผลิตพลังงานไฟฟ้าในโรงไฟฟ้า
4. ลักษณะของกิจกรรม โครงการที่เข้าข่าย (Applicability)	เป็นโครงการที่มีกิจกรรมหรือมาตรการที่ดำเนินการเพื่อปรับปรุงระบบผลิตพลังงานไฟฟ้าเดิมในโรงไฟฟ้าให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น
5. เงื่อนไขของกิจกรรม โครงการ (Project Conditions)	<ol style="list-style-type: none"> 1. เป็นโรงไฟฟ้าที่ใช้เชื้อเพลิงฟอสซิล (Fossil Fuel Fired Power Plants) 2. เป็นโรงไฟฟ้าที่มีการเชื่อมต่อกับระบบสายส่ง (On-grid) 3. กิจกรรมของโครงการเป็นการปรับปรุงระบบผลิตพลังงานไฟฟ้าของโรงไฟฟ้าที่ดำเนินการอยู่ (Existing Power Plant) โดยไม่ใช้การติดตั้งระบบผลิตพลังงานไฟฟ้าใหม่ 4. มีการเก็บรวบรวมข้อมูลเชื้อเพลิงที่ใช้และพลังงานไฟฟ้าที่ผลิตได้ย้อนหลัง 3 ปี ก่อนเริ่มดำเนินโครงการ 5. พิจารณาเฉพาะกิจกรรมการปรับปรุงประสิทธิภาพพลังงานที่ต้องมีการลงทุน (ไม่พิจารณากิจกรรมการบำรุงรักษาหรือมาตรการจัดการดูแลทั่วไปที่เป็นการดำเนินงานปกติหรือดำเนินการเป็นประจำ)
6. หมายเหตุ	ระเบียบวิธีการฯ นี้ ไม่ครอบคลุม <ul style="list-style-type: none"> - โรงไฟฟ้าสร้างใหม่ (Greenfield Power Plants) - โรงไฟฟ้าโคเจนเนอเรชั่น (Cogeneration Power Plants) - การเปลี่ยนอุปกรณ์หลักของโรงไฟฟ้า เช่น กังหัน (Turbines) หรือหม้อน้ำ (Boilers) เป็นต้น

รายละเอียดระเบียบวิธีการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจ
สำหรับการเพิ่มประสิทธิภาพพลังงานของโรงไฟฟ้า

1. ลักษณะและขอบเขตโครงการ (Scope of Project)

เป็นโครงการที่มีกิจกรรมหรือมาตรการที่ดำเนินการเพื่อปรับปรุงระบบผลิตพลังงานไฟฟ้าเดิมของโรงไฟฟ้าที่ใช้เชื้อเพลิงฟอสซิลให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น โดยมุ่งเน้นที่การปรับปรุงฟื้นฟูสภาพ (Rehabilitation) หรือการใช้มาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพพลังงานของระบบหรืออุปกรณ์ เพื่อเพิ่มสมรรถนะให้สูงขึ้น (Upgrade Performance) เช่น การใช้ใบพัดที่มีเทคโนโลยีขั้นสูง (Advanced Technology Blades) การเปลี่ยนท่อที่มีการรั่วไหล (Replacement of Leaking Piping) หรือการติดตั้งระบบควบคุมต่างๆ เป็นต้น ที่มีผลโดยตรงต่อการเพิ่มประสิทธิภาพพลังงานและการลดก๊าซเรือนกระจก

ขอบเขตโครงการ คือ พื้นที่ของโครงการ ซึ่งรวมถึง ระบบผลิตพลังงานไฟฟ้าของโครงการ โดยกิจกรรมต่างๆ ที่เกิดจากการผลิตพลังงานไฟฟ้าของโครงการจะถูกนำมาพิจารณา

2. ข้อมูลกรณีฐาน (Baseline Scenario)

กรณีฐานพิจารณาจากดัชนีชี้วัดประสิทธิภาพพลังงาน หรือ Energy Efficiency Indicator (EEI) ได้แก่ ค่าความสิ้นเปลืองเชื้อเพลิงจำเพาะ (Specific Fuel Consumption: SFC) และค่าการใช้พลังงานจำเพาะ (Specific Energy Consumption: SEC) ของระบบเดิม

3. กิจกรรมการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่นำมาใช้ในการคำนวณ

	แหล่งกำเนิดก๊าซเรือนกระจก	ชนิดของก๊าซเรือนกระจก	รายละเอียดของกิจกรรมที่มีการปล่อยก๊าซเรือนกระจก
การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากกรณีฐาน	การผลิตพลังงานไฟฟ้าจากเชื้อเพลิงฟอสซิล	CO ₂	การผลิตพลังงานไฟฟ้าจากเชื้อเพลิงฟอสซิล
	การใช้พลังงานไฟฟ้าจากระบบสายส่ง	CO ₂	การใช้พลังงานไฟฟ้าจากระบบสายส่ง
การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการดำเนินโครงการ	การผลิตพลังงานไฟฟ้าจากเชื้อเพลิงฟอสซิล	CO ₂	การผลิตพลังงานไฟฟ้าจากเชื้อเพลิงฟอสซิล
	การใช้พลังงานไฟฟ้าจากระบบสายส่ง	CO ₂	การใช้พลังงานไฟฟ้าจากระบบสายส่ง
การปล่อยก๊าซเรือนกระจกนอกขอบเขตโครงการ	ไม่เกี่ยวข้อง	-	-

4. การคำนวณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากกรณีฐาน (Baseline Emission)

การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากกรณีฐานพิจารณาเฉพาะการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ (CO₂) ในกรณีที่ระบบผลิตพลังงานไฟฟ้ามีการสันดาปเชื้อเพลิงฟอสซิล และมีการใช้พลังงานไฟฟ้าจากระบบสายส่งในระบบเสริม (Auxiliary or Back-load System)

การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากกรณีฐาน สามารถคำนวณได้ ดังนี้

$$BE_y = BE_{FF,y} + BE_{EL,y}$$

โดยที่

BE_y = ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากกรณีฐาน ในปี y (tCO₂/year)

BE_{FF,y} = ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการใช้เชื้อเพลิงฟอสซิล ในปี y (tCO₂/year)

BE_{EL,y} = ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการใช้พลังงานไฟฟ้าในระบบสายส่ง ในปี y (tCO₂/year)

4.1 การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการผลิตพลังงานไฟฟ้าด้วยเชื้อเพลิงฟอสซิล พิจารณาการใช้เชื้อเพลิงฟอสซิลในระบบผลิตพลังงานไฟฟ้าและระบบเสริม

$$BE_{FF,y} = EG_{PJ,y} \times \sum (SFC_{BL,i,y} \times NCV_{i,y} \times EF_{CO_2,i,y} \times 10^{-3})$$

โดยที่

BE_{FF,y} = ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการใช้เชื้อเพลิงฟอสซิล ในปี y (tCO₂/year)

EG_{PJ,y} = ปริมาณพลังงานไฟฟ้าที่ผลิตได้สุทธิจากการดำเนินโครงการ ในปี y (kWh_e/year)

SFC_{BL,i,y} = ค่าความสิ้นเปลืองเชื้อเพลิงจำเพาะ (Specific Fuel Consumption: SFC) ของเชื้อเพลิงฟอสซิลประเภท i สำหรับกรณีฐาน ในปี y (unit/kWh_e)

NCV_{i,y} = ค่าความร้อนสุทธิ (Net Calorific Value) ของเชื้อเพลิงฟอสซิลประเภท i ในปี y (MJ/unit)

EF_{CO₂,i,y} = ค่าสัมประสิทธิ์การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากเชื้อเพลิงฟอสซิลประเภท i ในปี y (kgCO₂/MJ) ตามที่ อบก. กำหนด

ค่าความสิ้นเปลืองเชื้อเพลิงจำเพาะ (Specific Fuel Consumption: SFC_{BL,i,y})

$$SFC_{BL,i,y} = FC_{BL,i,y} / EG_{BL,y}$$

โดยที่

FC_{BL,i,y} = ปริมาณการใช้เชื้อเพลิงฟอสซิลประเภท i สำหรับกรณีฐาน ในปี y (unit/year)

EG_{BL,y} = ปริมาณพลังงานไฟฟ้าที่ผลิตได้สุทธิในช่วงกรณีฐาน ในปี y (kWh_e/year)

4.2 การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการใช้พลังงานไฟฟ้าจากระบบสายส่งในระบบเสริม (Auxiliary or Back-load system)

$$BE_{EL,y} = EG_{PJ,y} \times \sum (SEC_{BL,aux,y} \times EF_{Grid,CM,y} \times 10^{-3})$$

โดยที่

$BE_{EL,y}$ = ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการใช้พลังงานไฟฟ้าในระบบสายส่ง ในปี y ($tCO_2/year$)

$EG_{PJ,y}$ = ปริมาณพลังงานไฟฟ้าที่ผลิตได้สุทธิจากการดำเนินโครงการ ในปี y ($kWh/year$)

$SEC_{BL,aux,y}$ = ค่าการใช้พลังงานจำเพาะของกรณีฐาน ในปี y (kWh_c/kWh_e)

$EF_{Grid,CM,y}$ = ค่าสัมประสิทธิ์การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการผลิตพลังงานไฟฟ้า ในปี y (tCO_2/MWh) ตามที่ อบก. กำหนด

ค่าการใช้พลังงานจำเพาะ (Specific Energy Consumption: $SEC_{BL,aux,y}$)

$$SEC_{BL,aux,y} = EC_{BL,i,y} / EG_{BL,y}$$

โดยที่

$EC_{BL,i,y}$ = ปริมาณการใช้พลังงานไฟฟ้าจากระบบสายส่ง ในปี y ($kWh_c/year$)

$EG_{BL,y}$ = ปริมาณพลังงานไฟฟ้าที่ผลิตได้สุทธิในช่วงกรณีฐาน ในปี y ($kWh_e/year$)

5. การคำนวณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการดำเนินโครงการ (Project Emission)

การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการดำเนินโครงการ พิจารณาเฉพาะการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ (CO_2) ในกรณีที่ระบบผลิตพลังงานไฟฟ้ามีการสันดาปเชื้อเพลิงฟอสซิล และมีการใช้พลังงานไฟฟ้าจากระบบสายส่งในระบบเสริม (Auxiliary and Back-load System)

การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการดำเนินโครงการ สามารถคำนวณได้ดังนี้

$$PE_y = PE_{FF,y} + PE_{EL,y}$$

โดยที่

PE_y = ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกรวมจากการดำเนินโครงการ ในปี y ($tCO_2/year$)

$PE_{FF,y}$ = ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการใช้เชื้อเพลิงฟอสซิลในการดำเนินโครงการ ในปี y ($tCO_2/year$)

$PE_{EL,y}$ = ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการใช้พลังงานไฟฟ้าในการดำเนินโครงการ ในปี y ($tCO_2/year$)

5.1 การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการใช้เชื้อเพลิงฟอสซิลในการดำเนินโครงการ
พิจารณาการใช้เชื้อเพลิงฟอสซิลในระบบผลิตพลังงานไฟฟ้าและระบบเสริม

$$PE_{FF,y} = \sum (FC_{PJ,i,y} \times NCV_{i,y} \times EF_{CO_2,i,y}) \times 10^{-3}$$

โดยที่

$PE_{FF,y}$ = ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการใช้เชื้อเพลิงฟอสซิลในการดำเนินโครงการ ในปี y (tCO₂/year)

$FC_{PJ,i,y}$ = ปริมาณการใช้เชื้อเพลิงฟอสซิลประเภท i สำหรับการดำเนินโครงการ ในปี y (unit/year)

$NCV_{i,y}$ = ค่าความร้อนสุทธิ (Net Calorific Value) ของเชื้อเพลิงฟอสซิลประเภท i ในปี y (MJ/unit)

$EF_{CO_2,i,y}$ = ค่าสัมประสิทธิ์การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการสันดาปเชื้อเพลิงฟอสซิลประเภท i ในปี y (kgCO₂/MJ) ตามที่ อบก. กำหนด

5.2 การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการใช้พลังงานไฟฟ้าจากระบบสายส่งในระบบเสริม (Auxiliary or Back-load system)

$$PE_{EL,y} = (EC_{PJ,aux,y} \times 10^{-3}) \times EF_{Grid,CM,y}$$

โดยที่

$PE_{EL,y}$ = ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการใช้พลังงานไฟฟ้าในการดำเนินโครงการ ในปี y (tCO₂/year)

$EC_{PJ,aux,y}$ = ปริมาณการใช้พลังงานไฟฟ้าจากระบบสายส่งที่ใช้ในการดำเนินโครงการ ในปี y (kWh/year)

$EF_{Grid,CM,y}$ = ค่าสัมประสิทธิ์การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการผลิตพลังงานไฟฟ้า ในปี y (tCO₂/MWh) ตามที่ อบก. กำหนด

6. การคำนวณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกนอกขอบเขตโครงการ (Leakage Emission)

- ไม่มีการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง

7. การคำนวณการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (Emission Reduction)

การลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากโครงการ สามารถคำนวณได้ ดังนี้

$$ER_y = BE_y - PE_y$$

โดยที่

ER_y = การลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในปี y (tCO₂e/year)

BE_y = การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากกรณีฐานในปี y (tCO₂e/year)

PE_y = การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการดำเนินโครงการในปี y (tCO₂e/year)

8. การติดตามผลการดำเนินโครงการ (Monitoring Plan)

ข้อมูลและพารามิเตอร์ที่ต้องมีการติดตามผลรวมถึงวิธีการตรวจวัด และการประเมิน ตามข้อกำหนดของ อบก.

8.1 พารามิเตอร์ที่ไม่ต้องตรวจวัด

พารามิเตอร์	$EF_{Grid,CM,y}$
หน่วย	tCO ₂ /MWh
ความหมาย	ค่าสัมประสิทธิ์การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการผลิตพลังงานไฟฟ้า ในปี y
แหล่งข้อมูล	รายงานผลการศึกษาค่าสัมประสิทธิ์การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการผลิตพลังงานไฟฟ้าของประเทศไทย โดย อบก.

พารามิเตอร์	$NCV_{i,y}$
หน่วย	MJ/Unit
ความหมาย	ค่าความร้อนสุทธิ (Net Calorific Value) ของพลังงานฟอสซิลประเภท i ในปี y
แหล่งข้อมูล	ทางเลือกที่ 1 ค่าความร้อนสุทธิของเชื้อเพลิงฟอสซิลที่ระบุในใบแจ้งหนี้ (Invoice) จากผู้ผลิตเชื้อเพลิง (Fuel Supplier) ทางเลือกที่ 2 การทดสอบค่าความร้อนโดยผู้เข้าร่วมโครงการ ทางเลือกที่ 3 รายงานสถิติพลังงานของประเทศไทย กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน กระทรวงพลังงาน

พารามิเตอร์	$EF_{CO2,i,y}$
หน่วย	kgCO ₂ /MJ
ความหมาย	ค่าสัมประสิทธิ์การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการสันดาปเชื้อเพลิงฟอสซิลประเภท i ในปี y
แหล่งข้อมูล	2006 IPCC Guideline for National GHG Inventories

พารามิเตอร์	$EG_{BL,y}$
หน่วย	kWh/year
ความหมาย	ปริมาณพลังงานไฟฟ้าที่ผลิตได้ในช่วงกรณีฐาน ในปี y
แหล่งข้อมูล	รายงานการตรวจวัด

พารามิเตอร์	$FC_{BL,i,y}$
หน่วย	unit/year (unit: Volume or Weight)
ความหมาย	ปริมาณการใช้เชื้อเพลิงฟอสซิลประเภท i สำหรับกรณีฐาน ในปี y
แหล่งข้อมูล	รายงานปริมาณการใช้เชื้อเพลิงฟอสซิล

พารามิเตอร์	$EC_{BL,y}$
หน่วย	kWh/year
ความหมาย	ปริมาณการใช้พลังงานไฟฟ้าจากระบบสายส่งที่ใช้สำหรับกรณีฐาน ในปี y
แหล่งข้อมูล	รายงานการตรวจวัด

8.2 พารามิเตอร์ที่ต้องตรวจวัด

พารามิเตอร์	$EG_{P,j,y}$
หน่วย	kWh/year
ความหมาย	ปริมาณพลังงานไฟฟ้าที่ผลิตได้จากการดำเนินโครงการ ในปี y
แหล่งข้อมูล	รายงานการตรวจวัด
วิธีการตรวจวัด	ตรวจวัดโดย kWh Meter และตรวจวัดต่อเนื่องตลอดช่วงของการติดตามผล โดยรายงานข้อมูลที่มีความละเอียดเป็นรายเดือน

พารามิเตอร์	$EC_{P,j,y}$
หน่วย	kWh/year
ความหมาย	ปริมาณการใช้พลังงานไฟฟ้าจากระบบสายส่งที่ใช้ในการดำเนินโครงการ ในปี y
แหล่งข้อมูล	รายงานการตรวจวัด
วิธีการตรวจวัด	ตรวจวัดโดย kWh Meter และตรวจวัดต่อเนื่องตลอดช่วงของการติดตามผล โดยรายงานข้อมูลที่มีความละเอียดเป็นรายเดือน

พารามิเตอร์	$FC_{P,j,i,y}$
หน่วย	unit/year (unit: Volume or Weight)
ความหมาย	ปริมาณการใช้เชื้อเพลิงฟอสซิลประเภท i สำหรับการดำเนินโครงการ ในปี y
แหล่งข้อมูล	รายงานปริมาณการใช้เชื้อเพลิงฟอสซิล โดยรายงานข้อมูลที่มีความละเอียดเป็นรายเดือน
วิธีการตรวจวัด	โปรดระบุวิธีการตรวจวัด.....

เอกสารอ้างอิง

CDM Methodology

AM0061: Methodology for rehabilitation and/or energy efficiency improvement

in existing power plants.

บันทึก T-VER-METH-EE-06

ฉบับที่	แก้ไขครั้งที่	วันที่บังคับใช้	รายการแก้ไข
1		27 สิงหาคม 2558	